

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi p. Dra Adama Prażmowskiego, nauczyciela kraj. średniej szkoły rolniczej w Czernichowie o wliczenie do lat służby krajowej peryodu, przez który p. Prażmowski zostawał w służbie jako p. o. nauczyciela szkoły Czernichowskiej.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 18. Października 1888. uchwalił Wys. Sejm co następuje:

„Petycyę Ls. 138/100. Dra Adama Prażmowskiego, profesora szkoły rolniczej w Czernichowie, o zaliczenie mu lat służby prowizorycznej do lat służby stałej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zaopiniowania wraz z przedstawieniem odnośnej opinii Kuratoryi szkoły Czernichowskiej“.

W wykonaniu powyższego polecenia Wydział krajowy rozporządzeniem z dnia 6. Listopada 1888. L. 47395. zażądał od Kuratoryi kraj. średniej szkoły rolniczej w Czernichowie, ażeby treść petycyi wzięła pod rozwagę i przedłożyła wnioski swe w przedmiocie prośby p. Dra Prażmowskiego. Otrzymawszy zaś sprawozdanie Kuratoryi z dnia 22. Grudnia 1888. L. 749. (**Alegat**), którego odpis dołącza, ma zaszczyt przedstawić rzecz jak następuje:

Obsadzając po objęciu szkoły rolniczej w Czernichowie w zarząd kraju etatowe posady nauczycieli tej szkoły w drodze konkursu, postanowił był Wydział krajowy zgodnie z wnioskiem Kuratoryi szkoły uchwałą z dnia 31. Maja 1882. L. 25940 zamianować p. Dra Adama Prażmowskiego prowizorycznym nauczycielem botaniki i rolnictwa i przedłożył nominacyę tę c. k. Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia. Następnie ze względu na zbliżające się otwarcie roku szkolnego, Wydział krajowy jeszcze przed nadejściem rezolucyi c. k. Ministerstwa rolnictwa, dekretem z dnia 25. Lipca 1882. L. 37233. polecił p. Drwi Prażmowskiemu objąć obowiązki nauczycielskie w Czernichowie z dniem 1. Sierpnia. C. k. Ministerstwo rolnictwa jednak, które już wówczas żądało od kandydatów na nauczycieli średnich szkół rolniczych wykazania, że zdali egzamin na takich nauczycieli lub przynajmniej uzyskali stopień doktora w Austrii, nie uznało p. Dra Prażmowskiego za dostatecznie ukwalifikowanego do zajęcia posady stałej, ponieważ kandydat ten uzyskał dyplom doktorski za granicą. Wskutek tego zaś Wydział krajowy nie mógł na razie zamianować p. Dra Prażmowskiego prowizorycznym nauczycielem, lecz dekretem z dnia 20. Września 1882. L. 45821. poruczył mu tymczasowe pełnienie obowiązków nauczyciela botaniki i rolnictwa z poborami nauczyciela etatowego.

Pełniąc już służbę nauczyciela w Czernichowie p. Dr. Prażmowski czynił zrazu starania o uzyskanie nostryfikacyi swego zagranicznego dyplomu doktorskiego. Przyszędłszy jednak do przekonania, że starania te nie obiecują rychłego skutku, postanowił poddać się egzaminowi nauczycielskiemu

w c. k. Akademii rolniczej („k. k. Hochschule für Bodenkultur“) w Wiedniu. Lecz do zdania tego egzaminu potrzeba było p. Drowi Prażmowskiemu dłuższego urlopu, którego mu Wydział krajowy, ze względu na stosunki szkoły Czernichowskiej nie zaraz mógł udzielić.

Dopiero w r. 1885. udał się p. Dr. Prażmowski do Wiednia na egzamin i zdał takowy z odznaczeniem, poczem Wydział krajowy dekretem z dnia 16. Października 1885. L. 51825. zamianował go prowizorycznym nauczycielem botaniki i rolnictwa, a dekretem z dnia 13. Listopada 1885. L. 57470. stabilizował na tej posadzie. Przysięgę służbową jednak odebrał od p. Dra Prażmowskiego p. przewodniczący Kuratorji dopiero dnia 21. Stycznia 1886 r. i dlatego też w myśl ustawy służby krajowej lata służby krajowej liczą się p. Drowi Prażmowskiemu od tego ostatniego terminu.

Biorąc na uwagę wynik egzaminu nauczycielskiego przypuścić należy, że p. Dr. Prażmowski, rozpoczynając w roku 1882. czynność swą w Czernichowie, posiadał już takie same kwalifikacje jakie wykazał w roku 1885. Powodem więc, dla którego p. Dr. Prażmowski nie został zamianowany urzędnikiem krajowym już w roku 1882. nie był istotny brak kwalifikacji, ale tylko brak odpowiedniego dokumentu do wykazania tej kwalifikacji. Uzyskanie zaś formalnej kwalifikacji opóźniło się dla p. Dra Prażmowskiego stanowczo nie z jego winy. Okoliczności powyższe niewątpliwie zasługiwałyby na uwzględnienie, gdyby zaszedł wypadek, w którymby pewne złagodzenie przepisów ustawy służby krajowej na korzyść p. Dra Prażmowskiego okazało się pożądanem.

Dany stan rzeczy jednak nie jest tego rodzaju, aby Wydział krajowy mógł z góry przemawiać za odstąpieniem od zasady, według której służba krajowa liczy się od czasu złożenia przysięgi służbowej.

Natomiast zważywszy, że pobieranie dodatków pięcioletnich zawisło również od terminu złożenia przysięgi, wskutek czego p. Dr. Prażmowski zacząłby pobierać pierwsze pięciolecie dopiero po blisko 8½ latach służby faktycznej, pomimo, że począwszy od 1. Sierpnia 1882 pełni nieprzerwanie teżsame obowiązki z tymi samymi poborami, tudzież że kuratora szkoły Czernichowskiej o działalności petenta w ciągu całego peryodu służby wydała sąd najpochlebniejszy, Wydział krajowy, przedkładając ponownie petycję p. Dra Prażmowskiego ma zaszczyt wnieść:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm wyznacza p. Drowi Adamowi Prażmowskiemu, nauczycielowi kraj. śred. szkoły roln. w Czernichowie, dodatek osobisty o rocznych (200) zł. a. w. na czas od 1. Sierpnia 1887 aż do nadania pierwszego pięciolecia.

2. Na pokrycie wydatku połączonego z wykonaniem uchwały *ad 1)* otwiera Sejm Wydziałowi krajowemu na rok 1889 kredyt dodatkowy do wysokości 467 zł. w. a.

Lwów dnia 11. Stycznia 1889.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:
Tarnowski m. p.

Sprawozdawca:
Wereszczyński m. p.,
Członek Wydziału krajowego.

O d p i s

pisma Kuratoryi krajowej średniej szkoły rolniczej Czernichowskiej z dnia 22. Grudnia 1888 L. 749 do Wydziału krajowego we Lwowie.

Zwracając nadesłaną do opinii przy w. reskrypcie z dnia 6. Listopada r. b. L. 47.395 petycję p. Dra Adama Prażmowskiego, nauczyciela krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie o zaliczenie mu lat służby prowizorycznej do lat służby stałej i na podstawie tego przyznanie mu dodatku pięcioletniego, Kuratorya ma zaszczyt oznajmić co następuje:

Stosownie do uchwały Wys. Sejmu krajowego, powziętej d 18. Października r b i powołanego reskryptu Wysokiego Wydziału krajowego, Kuratorya na posiedzeniu swem dzisiejszem wzięła ponownie sprawę tę pod rozwagę — i po wyczerpującem takowej przedyskutowaniu przysłała do przekonania, wypowiedzianego obszernie w przedstawieniu tutejszem z d. 18. Sierpnia r. b. L. 711,

że p. Dr. Prażmowski na przychylne petycyi swej uwzględnienie w całej zasługuje pełni;

że tenże od czasu zamianowania go t. j. od 1. Sierpnia 1882 roku, aż do obecnej chwili, czyli przez przeciąg przeszło sześciu lat nieprzerwanie jako nauczyciel szkoły Czernichowskiej — na jednej i tej samej posadzie sumiennie, pilnie i gorliwie — i z dodatnim dla szkoły Czernichowskiej pracuje pożytkiem;

że posiada wszystkie wymagane do zajmowania posady nauczyciela szkoły rolniczej egzamina nauczycielskie, zdane z „odznaczeniem“;

że wreszcie jako nauczyciel, obejmując przed sześciu laty służbę krajową, był już zupełnie do tych obowiązków ukwalifikowanym, a przez przeciąg tego czasu nabrał o wiele gruntowniejszej jeszcze w zawodzie nauczycielskim rutyny pedagogicznej, dodatni dla dobra szkoły pożytek mającej;

że wskutek tego, nauczyciel jako urzędnik krajowy — w stosunku do urzędnika krajowego innej kategorii, wymagającej w posuwaniu się na wyższe stopnie — nowego za każdym razem nabywania rutyny — nabytą raz rutynę coraz gruntowniej przetrawia i udoskonala, — a przeto — choćby li tylko z tytułu tego — na większe zasługuje uwzględnienie.

Na tej tedy podstawie kuratorya powzięła jednomyślny wniosek i takowy ma zaszczyt przedstawić Wysokiemu Wydziałowi z usilną prośbą:

Wysoki Wydział krajowy raczy łaskawie poprzeć skutecznie petycję p. Dra Prażmowskiego u Wys. Sejmu krajowego, celem zaliczenia mu lat służby prowizorycznej do lat służby stałej — i przyznania mu na tej podstawie dodatku pięcioletniego, co będzie niewątpliwie silnym dla petenta bodźcem do tem gorliwszego oddawania się żmudnej pracy nauczycielskiej dla dobra szkoły rolniczej w Czernichowie.

